

Motion

1982/83: 2343

Lennart Nilsson m. fl.

Vissa varvsfrågor, m. m. (prop. 1982/83: 147)

Uddevallavarvet sysselsätter ca 50% av de anställda inom tillverkningsindustrin i Uddevalla kommun. Av den totala sysselsättningen i kommunen är 12–13% anställda vid varvet. Härtill kommer olika underleverantörer och servicenärningar, vilka är beroende av varvsverksamheten. Detta innebär att varje minskning av verksamheten vid varvet leder till svårigheter för sysselsättningen i kommunen och regionen. Därför är det beklagligt att det nu – mot bakgrund av de svårigheter som finns på marknaden – är nödvändigt att reducera kapaciteten inom fartygsproduktionen i landet.

Vi noterar dock med tillfredsställelse att den s. k. strukturplanen inom Svenska Varv – vilken innebar att fartygsproduktionen skulle läggas ned om inte lönsamhet kunde uppnås vid utgången av 1984 – inte följs upp i regeringsförslaget, utan man ger varven en chans att övervintra den djupa lågkonjunktur som råder inom näringen.

Uddevallavarvet är nästan uteslutande en exportindustri och medverkar därför till en förbättring av vår handel med omvärlden. Det är därför viktigt att slå fast, att den kunskap och den erfarenhet som finns vid varven i dag utgör en värdefull resurs för hela vår industriella utveckling. Här finns ett kunnande och en yrkesskicklighet på alla nivåer och en vana att hantera avancerade system och byggnadsprojekt. Särskilt i en tid då det inte finns några större behov av denna personal vid andra industrier inom regionen är det angeläget att inga drastiska förändringar sker.

De fartygsförsäljningar som skett under många år från Uddevallavarvet har skett genom att företaget utvecklat fartygstyper av egen konstruktion. Genom ett utvecklingsarbete har således företaget kunnat hävda sig i den internationella konkurrensen.

Mot denna bakgrund anser vi det angeläget att regeringen under de kommande åren följer upp varvens utveckling och medverkar till att medel ställs till förfogande i forsknings- och utvecklingsarbete – exempelvis genom att företaget samarbetar med STU (Styrelsen för teknisk utveckling) och därmed medverkar till att trygga sysselsättningen i Uddevallaregionen.

Vi har pekat på den stora betydelse som Uddevallavarvet har för regionen. Föredragande statsrådet föreslår i propositionen att lönsamhet – för att täcka produktionskostnaderna – måste uppnås 1986. I detta syfte föreslås vissa åtgärder, bl. a. avskrivningslån under 1984–1985, kapitaltillskott för att täcka nedskrivningar av anläggningar och ett ekonomiskt

tillskott för att täcka omställningskostnader som uppstår vid kapacitetsneddragningarna.

Vi förutsätter – för att inga oklarheter skall råda – att de medel som föreslås skall användas vid de bägge fartygsproducerande varven i Uddevalla och Malmö och att stödet utformas så att varven kan arbeta under likvärdiga konkurrensvillkor i förhållande till varv i andra varvsnationer.

Vi delar bedömningen att det är angeläget att fartygsproduktionen täcker produktionskostnaderna men anser att eventuella förändringar av varvsverksamheten i framtiden måste bedömas vid ett senare tillfälle, eftersom vi i dag har svårigheter att bedöma marknaden under andra hälften av 1980-talet. Behovet av stöd till varvsindustrin efter 1985 bör enligt vår uppfattning bedömas på så sätt att sysselsättningsmässiga och samhälls-ekonomiska aspekter vägs samman.

Kapacitetsneddragningen vid Uddevallavarvet, nedläggningshot vid SCAN-västs slakteri och svårigheter inom andra näringar i Uddevalla kan leda till att kommunen tappar ett tusental arbetstillfällen under en kort period. Redan nu är problemen stora, inte minst bland ungdomen. Genom den svåra arbetsmarknadssituation som är att vänta kommer ytterligare hundratals ungdomar att ställas utanför om inte särskilda åtgärder vidtas.

Vi anser det angeläget att regeringen medverkar till att Uddevallaregionen görs mindre beroende av varvsverksamheten genom att inrätta Bohus Invest med syfte att verka för en utveckling av mellersta och norra Bohuslän. Vidare föreslår vi att riksdagen beslutar att Uddevallaregionen och norra Bohuslän utpekas som temporärt stödområde inkl. 30-procentigt bidrag till sysselsättningsmässigt betydelsefulla industri- och turistprojekt.

Mot bakgrund av ovanstående hemställs

1. att riksdagen hos regeringen ger till känna vad som anförts beträffande inriktningen av varvspolitiken,
2. att riksdagen hos regeringen ger till känna vad som anförts om inrättande av ett Bohus Invest,
3. att riksdagen hos regeringen ger till känna vad som anförts om att Uddevallaregionen och norra Bohuslän temporärt utpekas som stödområde.

Stockholm den 13 april 1983

LENNART NILSSON (s)

EVERT SVENSSON (s)

KARL-ERIK SVARTBERG (s)

TYRA JOHANSSON (s)

LISBET CALNER (s)